

Nuuk Nordisk Kulturfestival talte med mange stemmer

Der var mange spændende nordiske projekter at opleve under kultur- og filmfestivalen, ligesom der blev født flere kommende samarbejder i de frie timer

INDTRYK FRA NUUK NORDISK KULTURFESTIVAL 2017

Mai Misfeldt

mai@maimisfeldt.dk

Det sneede i Nuuk, og dage med skiftevis frost og tøj gjorde alle veje til potentielle glidebaner. Støvbenet går jeg af sted gennem byen, om dagen i høj sol, om aftenen i det blå mørke, og senere eksploderer himlen i det vildeste nordlys. Nede ved Kolonihavnen vugger en isflage mod de bløde sten i strandkanten, ude på de store veje drøner trafikken af sted som i enhver anden storby, og alle vegne hører man ravnens hult klukkende lyde, og ser dem sidde som spejdende sorte skygger eller hoppe tungt rundt for at finde en glemt godbid.

Jeg er taget til Nuuk denne 3. uge af oktober, for sammen med mange andre tilrejsende gæster og optrædende at opleve de to festivaler, der i år udspiller sig samtidig: Nuuk Nordisk Kulturfestival ruller sig ud for anden gang, mens den allerførste udgave af Nuuk International Filmfestival fylder lærredet i kulturhuset Katuaq og i auditoriet i Grønlandsbanken.

Arctic Odyssey

Tirsdag formiddag går jeg i Nunatta Isiginnaartitsisarfa (Grønlands Nationalteater), der ligger lidt gemt af vejen i industriområdet ved Værftet. Efter pausen bliver publikum, der denne dag primært udgøres af nogle gymnasieklasser, bedt om at skifte plads fra salens trygge mørke til nogle smalle træbænke på selve scenen. De før så cool drenge kigger forlegent ned, da skuespilleren Connie Kristensen nærmer sig. Det forstår man godt, for hun har på kort tid forandret sig fra en tillidsvækkende og rolig kvinde til en farlig og uforudsigelig figur. Intet kostume men bare en sortsminket ansigtsmaske, hvide knoglespor og rødt på den ene kind, der i lighed med den anden er udspilet af mundpinden. "It is your balls", som hun sagde, pegende over mod skoleeleverne, da hun efter at have sminket sig skubbede pinden på plads i mundhulen og forvandlede sig til denne krybende, kravende, smiskende og smaskende, snoende sig skabning, der skiftevis virker seksuelt indbydende og decideret altædende og frastødende.

Mere end man kunne nå

Arctic Odyssey skabt af det finske Ruska Ensemble, var blot et af de mange tilbud som de i alt omkring 275 hjemmeboende og tilrejsende kunstnere sammen skabte i løbet af Nuuk Nordisk Kulturfestival 2017. Festivalens trykte program var forældet fra begyndelsen, men via en velfungerende app kunne man selv sætte et program sammen, som hurtigt kunne fylde ens dag ud. Først

og fremmest var festivalen båret af et stærkt musikprogram, både i form af tidsfæstede koncerter og så et væld af pop up koncerter.

Flere grønlandske deltagere

Selvfølgelig var Rasmus Lyberth på scenen, men også helt unge musikere, som forinden havde haft en uges workshop med Tue Track, trykkede den af i Inussivik.

På helt eget initiativ havde Nive Nielsen and The Dear Children fået hentet Uummannaq's fine børnekor til byen, og gav derudover selv et væld af større og mindre koncerter.

Grønlandsfødte og nordiske kunstfotografer udstillede sammen på Nuuks kunstmuseum, hvor også performancekunstneren Jessie Kleemann optrådte. Studerende fra teaterskolen performerede i kulturhuset Katuaq i Dalija Acin Thelanders rørende koreografiske installation Baby Space, hvor forældre med deres små børn (og andre nysgerrige) kravlede ind i en snehvid blød hule, derinde blev der spillet blid musik, mens to dansere i hvidt tøj udforskede rummet, hinanden og ganske forsigtigt tog kontakt til de små gæster.

I Pisiffik gav performanceen Borrowed Landscape ved Heine Avdak og Yukiko Shinozaki dagligt folk på indkøb en lidt anderledes oplevelse, når unge mennesker tilsyneladende var faldet i søvn op ad hylde med toiletpapir, spænedet rundt med en pakke Omo, eller udførte spontandans med en stivfrossen laks.

På biblioteket kunne man låne levende mennesker, der havde lært bøger udenad, som de fremførte for en i en lavmælt intens tone: Time has fallen asleep in the afternoon sunshine hedder projektet, som den norske performer Mette Edvardsen har arbejdet med siden 2010.

Litteratursiden var desværre ellers festivalens slagside. Ærgerligt når man betænker, hvor meget grøde, der er i den unge grønlandske litteratur, og hvor spændende det ville være, hvis den for engang skyld kunne være på hjemmebane med gæster udefra.

Nuuk Nordisk Kulturfestival

Nuuk Nordisk Kulturfestival er arrangeret af Nordens Institut i Grønland og Kommunefarfik Sermersooq. Projektkoordinatoren på festivalen 2017 var Pipaluk Lind, uddannet indenfor performance design, og nu også ansat som kommunikationsansvarlig i NAPA. Jeg mødte hende på festivalens sidste dag, hvor hun netop havde rejst sig fra en indledende evaluering.

– Det var godt, sagde hun, både at få de positive og de negative reaktioner, for der har været mange tråde at holde i, og meget logistik, der skulle gå op.

Pipaluk Lind fortalte, at festivalen fra at have 120 deltagere i 2015 er vokset til over dobbelt størrelse i 2017. Endvidere har det fra festivalledelsens side været vigtigt at

Tusarnaartitsinerit nuannarineqarnerit ilagaat Rasmus Lyberth aamma TV2-mit Steffen Brandt.

En af de mere populære koncerter var med Rasmus Lyberth og Steffen Brandt fra TV2.

lægge så meget programindhold som overhovedet muligt ud til byens institutioner og organisationer. De blev inviteret til at være medskabende, medtænkende og medansvarlige, og det var essentielt for hende, at de bakkede op om, at Nuuk Nordisk 2017 skulle tænkes stort:

– Stort set alle byens kulturorganisationer og samarbejdspartnere har stået bag os. Vi ville lave publikumsudvikling, have sat andre ting på agendaen, puste nyt liv i det daglige Nuuk og den måde, man taler om og konsumerer kunst og kultur på. Fra vores side har det handlet om at samle kultur og kunstinstitutioner i et rum og sige: Nu laver vi festival, hvad har du lyst til bidrage med? Det har virkelig været effektivt, og det er årsagen til, at vi har det program, vi har i dag. Det havde vi aldrig nogensinde klaret, hvis vi, som festivalledelse selv skulle have sat hele programmet sammen."

En rigtig mand

Der var flere gode teaterforestillinger på festivalen. Teatergruppen De Udvalgte fremførte deres version af Jon Fosses tekst Skuggar, som er et krævende filosofisk stykke, der handler om forhold mellem forældre og børn og mellem elskende, opført i et uudgrundeligt limboland. Savn, ensomhed, angst, svigt og kærlighed reflekteredes af talende børneansigter, videoprojiceret op på runde former, mens de ældre mennesker som var fysisk til stede på scenen ikke havde replikker.

Forståeligt nok var der større publikumstilstrømning til det grønlandsk sprogede Angutivik (en rigtig mand) med tekst af forfatter Niviaq Korneliussen, instrueret af Hanne Trap Friis. Stykket er et kærligt, kritisk, rørende og varmt portræt af den grønlandske mand i dag. En forestilling som har potentiale til at åbne for mange vigtige samtaler i en kultur, hvor den maskuline identitet har store udfordringer. Det er ikke mindst manden, der fylder i de uhyggelige selvmordsstatistikker. På scenen stod fire grønlandske mænd - Hans-Henrik Poulsen, Miki Jacobsen, Klaus Geisler, Kristian Mølgaard - som talte og sang så godt, sjove, rørende, aggressive og blide og hele tiden nærværende, at man var fuldt underholdt, selv om man som undertegnede kun forstod, når der blev talt om kærlighed og rensdyr. Det var taleteater, når det er bedst, i en smuk og minimal scenografi af Camilla Nielsen. Stykket kommer på turne i Danmark i dansk oversættelse indenfor en nær fremtid.

Nuuk International Film Festival

Som en del af Nuuk Nordisk, eller rettere

lagt ind under hatten på Nuuk Nordisk, udspillede den første Nuuk International Film Festival (NIFF 2017) sig også i denne uge, og filmdelen fyldte godt på programmet.

Der blev vist gamle perler som *Da myndighederne sagde stop* fra 1972 (om lukningen af minebyen Qullissat) af Per Kirkeby og Aqqaluk Lyng, sidstnævnte deltog også i næste dags paneldebat med den retoriske titel: Kan film forandre verden, og der var premiere på Grønlands første fantasy-spillefilm, lavet af og også med den kun 22-årige Marc Fussing Rosbach.

Filmen kunne have nydt godt af en ekstra klipping, men det er virkelig en imponerende bedrift, hvor den unge filmmand lader Harry Potter generationen mødes med gamle shamaner, tilsat så tilpas meget humor, at det aldrig bliver patetisk. Og så er den lysende smukt filmet i et nutidigt Ilulissat.

Filmfestivalen sluttede af med visning af filmen *Angry Inuk* af den canadiske filmskaber Alethea Arnaquq-Baril (Nunavut), der handler om konsekvensen af EU's sælfangststop på et arktisk lokalmiljø i Canada (Nunavut), og som ikke mindst retter en hård kritik af dyrevelfærdsorganisationer, som kolde pengemaskiner med en flair for effekten af små nuttede sælbamser. *Angry Inuk* er en supervigtig film, som faktisk ligger frit tilgængelig på youtube.

NIFF er, som ordene siger, en international filmfestival, men i år stod det arktiske og det nordiske i centrum.

Det nordiske

Nuuk Nordisk Kulturfestival har fokus på det nordiske samarbejde, hvilket jo siger sig selv, i og med, at den i stor udstrækning er finansieret af Napa, som kalder sig selv "Nordens bro ind i Grønland". Jeg kunne godt have ønsket mig projekter, der forholdt sig endnu mere kritisk og spørgende til Grønlands rolle i det nordiske. Hvordan drømmer man om det forhold i en måske selvstændig fremtid?

Når der er sagt, var der i sandhed mange spændende nordiske projekter at opleve i Nuuk i 2017, ligesom jeg er ganske overbevist om, at der blev født flere kommende samarbejder i de frie timer i byens hyggelige forsamlingshus, der var stillet til rådighed for alle medvirkende med gratis wifi og en lind strøm af kaffe og mad. Ikke mindst i forsamlingshuset mødte man de mange frivillige, som i den grad var med til at gøre festivalen til en uforglemmelig oplevelse.

Det er dejligt at være inviteret til fest, men det giver en hel anden stolthed og værdighed også selv at afholde festen. Det mærkede man hele vejen, og jeg er helt sikkert ikke den eneste, der glæder sig til festivalen i 2019.